

PUOLIVUOSIKATSAUS
1.1.–30.6.2016

**Huomisen
tekijä.**

Toimitusjohtajan katsaus

Alkuvuotta 2016 leimasi Kuntarahoituksen toimintaympäristössä jatkuva muutos. Sote- ja maakuntaudistuksen lopulliseen sisältöön, toteutustapaan ja vaikutuksiin liittyvä sumuisuus ei voi olla heijastumatta koko kuntakenttään. Koko Euroopan tasolla Ison-Britannian päätös erota Euroopan unionista heikentää olennaisesti koko maanosan talouden näkymiä ja lisää epävakautta.

Kuntarahoituksen liiketoimintaan asiakkaiden toimintaympäristön epävarmuus on vaikuttanut yllättävän vähän, ja alkuvuosi on sujunut jopa odotettua paremmin. Etenkin isot ja keskisuuret kaupungit ovat jatkaneet välttämättömien investointien tekemistä yleisestä epävarmuudesta huolimatta.

Vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla asemamme oman asiakaskuntamme keskuudessa on vahvistunut edellisvuodesta. Osittain tämä on parantuneen kilpailukykyimme ansiota: asiakkaat ovat saaneet alkuvuonna pitkäaikaista rahoitusta entistä edullisemmin ehdoin. Tästä huolimatta myös yhtiön tulos on edelleen vahva.

Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto kesäkuun lopussa oli 68,8 miljoonaa euroa. Yhtiön tase jatkoi kasvuaan ja nousi 35,9 miljardiin euroon, mikä lujitti asemaamme Suomen kolmanneksi suurimpana rahoituslaitoksena.

Hyvä tulos ja vahva tase hyödyttävät ennen kaikkea asiakkaitamme ja omistajiamme. Niiden avulla pystymme täyttämään omistajien meille määrittelemän tehtävän eli rahoituksen jatkuvuuden turvaamisen asiakkaillemme kaikissa markkinaolosuhteissa. Ne helpottavat toimintaa pankkisääntelyn paineissa sekä auttavat säilyttämään sijoittajien silmissä vahvan asemamme yhä epävarmempassa maailmassa.

Merkittävän yhteiskunnallisen roolimme takia meillä Kuntarahoituksessa on myös iso vastuu. Pyrimme vaikuttamaan kaikin tavoin siihen, että voimme rahoittaa myös uusien maakuntien sote-hankkeita, ja että kunnat uudessa roolissaan ovat taloudellisesti vahvoja ja investointikykyisiä.

Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan toimintakyvyn ja palveluverkon ylläpitäminen ovat keskeisiä lähtökohtia yhtiömme toiminnassa. Tänä keväänä vahvistimme vastuullista rooliaamme myös tuomalla markkinoille vihreän rahoituksen. Ympäristöhankkeiden

rahoittamiseen tarkoitettu laina ja leasing ovat asiakkaille muuta rahoitusta edullisempaa, millä haluamme rohkaista vihreiden investointien syntyä.

Vuoden 2016 alussa Kuntarahoitus siirtyi Euroopan keskuspankin, EKP:n valvontaan. Tämä on tuonut kuluvan vuoden aikana paljon lisävaatimuksia yhtiömme toiminnalle, aina lisääntyneestä raportoinnista prosessien määrämuotoisuuden tiukentamiseen. Konsernin henkilöstömäärä ylitti tänä keväänä sadan työntekijän rajapyykin, mutta siitä huolimatta henkilöstömme on joutunut lujille vastatessaan vaatimuksiin. Prosessien kehittämisessä EKP:n vaatimusten mukaisiksi on myös hyötyjä yhtiön omalle toiminnalle ja riskienhallinnalle.

Kiitän lämpimästi asiakkaitamme ja henkilökuntaamme positiivisesta tekemisen menimestä vallitsevissa epävarmoissa ja vaihtelevissa olosuhteissa.

Helsingissä 10.8.2016

Pekka Averio
Toimitusjohtaja

Puolivuosikatsaus

1.1.–30.6.2016

Yhteenveto alkuvuodesta 2016

- Konsernin korkokate kasvoi 16,0 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja oli 97,5 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 84,1 miljoonaa euroa).
- Konsernin liikevoitto oli 68,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 78,3 miljoonaa euroa). Eroa edellisen vuoden kesäkuuhun verrattuna oli –12,1 %. Liikevoiton laskuun vaikuttivat erityisesti viranomaisille maksettavat valvonta- ja vakausmaksut, yhtiön toimintaympäristön muutosten aiheuttama toimintakulujen kasvu sekä käypään arvoon arvostettavien rahoituserien negatiiviset arvostukset.
- Taseen loppusumma oli 35 850 miljoonaa euroa (31.12.2015: 33 889 miljoonaa euroa). Tase kasvoi 5,8 % vuoden 2015 lopusta.
- Konsernin vakavaraisuus pysyi edelleen vahvana, omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin olivat kesäkuun lopussa 66,99 % (31.12.2015: 64,61 %) ja ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin oli 45,33 % (31.12.2015: 41,49 %).
- Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli kesäkuun lopussa 3,19 % (31.12.2015: 3,15 %).
- Uusia luottoja nostettiin tammi-kesäkuussa 1 495 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1 173 miljoonaa euroa). Luotonannon kokonaismäärä kasvoi 20 513 miljoonaan euroon (31.12.2015: 20 088 miljoonaa euroa). Luotonannon kokonaismäärän kasvu oli 2,1 % vuoden 2015 lopusta.
- Varainhankintaa tehtiin tammi-kesäkuussa 4 249 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 4 518 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä kasvoi 30 255 miljoonaan euroon (31.12.2015: 28 419 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärän kasvu oli 6,5 % vuoden 2015 lopusta.
- Kokonaislikviditeetti oli kesäkuun lopussa 8 737 miljoonaa euroa (31.12.2015: 7 732 miljoonaa euroa).
- Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran liikevaihto oli 1,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1,3 miljoonaa euroa). Liikevoitto kesäkuun lopussa oli 0,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 0,2 miljoonaa euroa).

Avainluvut (konserni)

	30.6.2016	31.12.2015	30.6.2015
Korkokate (milj. euroa)	97,5	172,2	84,1
Liikevoitto (milj. euroa)	68,8	151,8	78,3
Uusi luotonanto (milj. euroa)	1 495	2 687	1 173
Uusi varainhankinta (milj. euroa)	4 249	7 297	4 518
Taseen loppusumma (milj. euroa)	35 850	33 889	33 693
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	727,1	686,3	647,5
Ensisijainen pääoma (T1) (milj. euroa)	1 074,5	1 033,8	647,5
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 074,5	1 068,8	682,5
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,33	41,49	30,12
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	62,49	30,12
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	64,61	31,75
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	3,19	3,15	1,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,31	14,84	20,06
Kulu-tuotto-suhde	0,22	0,16	0,15
Henkilöstö	107	95	94

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 14. Tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Katsaus alkuvuoden toimintaan

Suomen talouskasvu jatkui alkuvuonna edelleen hitaana. Monet sote- ja maakuntauudistuksen käytännön ratkaisuihin olivat vielä tekemättä, ja epävarmuutta lisäsi myös kilpailukykysojimusneuvottelujen pitkittyminen. Yleinen epävarmuus ei toistaiseksi ole vaikuttanut merkittävästi asiakkaiden investointeihin. Kesäkuussa syntynyt kilpailukykysojimus kuitenkin antaa toiveita talouden palaamisesta kasvu-uralle.

Euroalueella markkinakorot laskivat ennätysalhaalle, miinusmerkiksi. Euroopan keskuspankin mittavat osto-ohjelmat ovat lisänneet markkinoiden likviditeettiä voimakkaasti ja jopa vääristäneet rahoitusmarkkinoiden toimintaa, mutta toivotun kaltaista talouskasvua vauhdittavaa vaikutusta niillä ei ole ollut. Katsauskauden lopussa Euroopan taloudellisia ja poliittisia rakenteita ravisteli Ison-Britannian päätös erota Euroopan unionista. Brexit-päätös heikentää olennaisesti koko maanosan talouden näkymiä ja lisää epävakautta.

Luottoluokituslaitos Moody's laski kesäkuun alussa Suomen valtion luottoluokitusta parhaasta mahdollisesta Aaa-luokasta luokkaan Aa1. Moody'sin perusteluna oli hidas talouskasvu ja velkaantuneisuuden kasvu. Suorana seurauksena valtion luottoluokituksen alentamisesta Moody's heikensi myös Kuntarahoituksen pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen luokkaan Aa1. Luokitusten näkymät ovat vakaat.

Kuntarahoitus siirtyi vuoden 2016 alussa Euroopan keskuspankin EKP:n suoran valvonnan alaiseksi, mikä on asettanut yhtiön riskienhallinnalle, raportointitoiminnalle ja prosessien määrämutoisuudelle uusia vaatimuksia.

Yhtiö on panostanut myös sisäisesti prosessiensa automatisoimiseen, ja meneillään on useita laajoja tietojärjestelmähankkeita, joilla tehostetaan organisaation omaa toimintaa ja raportointia. Alkuvuoden aikana Kuntarahoitus on muokannut organisaatiotaan ja johtamisjärjestelmäänsä parantaakseen toimintansa tehokkuutta ja vastataksaan entistä paremmin sääntelyn ja viranomaisvalvonnan vaatimuksiin yhtiön hallinnolle.

Tulos ja tase

Konsernin liiketoiminta jatkui vahvana vuoden 2016 ensimmäisen puolikkaan aikana. Katsauskauden liikevoitto oli 68,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 78,3 miljoonaa euroa). Tulokseen sisältyy käypään arvoon arvostettavien rahoituserien realisoitumattomia negatiivisia arvonmuutoksia yhteensä -8,5 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 2,1 miljoonaa euroa). Arvonmuutokset liittyvät korkojen, johdannaisvastapuolien luottoriskin (CVA) sekä omien johdannaisvelkojen (DVA) markkinaolosuhteiden vaihteluihin. CVA- ja DVA-arvonmuutosten määrä oli tästä -4,5 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 0,4 miljoonaa euroa). Kuntien nollariskisyydestä huolimatta CVA-arvostuslaskelmissa kuntien kanssa tehdyille johdannaissopimuksille joudutaan varaamaan omia pääomia toisin kuin kunnille myönnettyssä rahoituksessa. Liikevoitto ilman edellä mainittuja arvostuseriä on edelleen vahva.

Korkokatteen kehitys on säilynyt hyvänä. Korkokate oli kesäkuun lopussa 97,5 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 84,1 miljoonaa euroa). Korkokatteen parannus johtuu toiminnan volyymin kasvusta ja edullisesta varainhankinnasta. Korkokatteeseen sisältyy palkkioita omien joukkovelkakirjalainojen takaisinostoista 0,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1,3 miljoonaa euroa).

Konsernin palkkiokulut olivat kesäkuun 2016 lopussa 1,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1,8 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan kulut kasvoivat 45 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ja ne olivat alkuvuoden 2016 aikana 17,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 11,8 miljoonaa euroa). Kulujen kasvu johtuu pääasiassa luottolaitostoiminnan valvontaan liittyvistä valvontamaksuista Euroopan keskuspankille sekä Finanssivalvonnalle, vakaumaksuista EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon sekä kansalliseen kriisinratkaisurahastoon sekä meneillään olevista järjestelmähankkeista. Vuodelle 2016 kohdistuvat ja maksetut vakaumaksut on kirjattu kokonaan kuluksi katsauskaudella.

Hallintokulut olivat 9,3 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 8,2 miljoonaa euroa), josta henkilöstökulut olivat 5,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 5,4 miljoonaa euroa). Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,9 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 0,7 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan muut kulut olivat 6,8 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 2,8 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran liikevoitto 1.1.–30.6.2016 oli 0,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 0,2 miljoonaa euroa).

Konsernin taseen loppusumma oli kesäkuun 2016 lopussa 35 850 miljoonaa euroa (31.12.2015: 33 889 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoituksen asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ARAN nimeämät yleishyödylliset yhteisöt. Yhtiö tarjoaa asiakaskentälleen monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluja ja on asiakassegmentissään selvästi suurin yksittäinen rahoittaja.

Asiakkaiden toimintaympäristöä leimasi alkuvuonna edellisten vuosien tapaan hitaan talouskasvun mukanaan tuoma varovaisuus sekä epävarmuus sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista.

Kuntarahoituksen toimintaan toimintaympäristön epävarmuus ei ole vaikuttanut merkittävästi. Vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla Kuntarahoituksen lainanannon kokonaismäärä on kasvanut ja asema oman asiakaskunnan suurimpana rahoittajana on vahvistunut edellisvuodesta. Osittain tämä on ollut entistäkin kilpailukykyisemmän hinnoittelun ansiota. Onnistuneen varainhankinnan ansiosta asiakkaat ovat saaneet alkuvuonna rahoitusta aiempaa edullisemmin ehdoin.

Kuntarahoituksen saamien lainatarjouspyyntöjen kokonaisuus oli tammi–kesäkuussa 2 179 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 2 833 miljoonaa euroa). Uusia lainoja nostettiin alkuvuonna 2016 1 495 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1 173 miljoonaa euroa). Pitkäaikainen antolainakanta oli kesäkuun lopussa 20 513 miljoonaa euroa (31.12.2015: 20 088 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus on panostanut aktiivisesti asiakkaiden kokonaispalvelun kehittämiseen yhteistyössä emoyhtiön ja neuvonantopalveluja tarjoavan tytäryhtiö Inspiran kanssa. Näin asiakkaille pystytään tarjoamaan entistä räätälöidympiä palveluja ja laajempaa palveluvalikoiman tuotteita.

Lainarahoituksen lisäksi Kuntarahoituksen leasingrahoitus lisää suosiotaan myös isoissa investoinneissa kuten kiinteistöissä. Kiinteistöleasingin hinnoittelu on hyvin lähellä lainarahoituksen hintatasoa, ja tarjoaa asiakkaille vaihtoehdoisen rahoitusmuodon. Kuntarahoituksen leasingkanta oli kesäkuun lopussa 226 miljoonaa euroa (31.12.2015: 187 miljoonaa euroa).

Korkosuojausmarkkinat olivat alkuvuonna hiljaiset. Asiakkaiden vähäinen kiinnostus korkosuojausten tekemiseen johtui ennen kaikkea poikkeuksellisen alhaisesta korkotasosta. Kuntarahoitus tarjoaa johdannaisia vain suojaustarkoitukseen.

Kuntarahoitus on tuonut markkinoille myös uusia palveluja ja rahoitustuotteita. Rahoitussalkun hallintaan kehitetty monipuolinen ja joustava Apollo-palvelu on ensimmäisten asiakkaiden käytössä ja sen toiminnallisuuksia kehitettiin alkuvuonna tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden palautteen ja kehittämistoiveiden mukaan. Palvelua laajennetaan jatkuvasti uusiin asiakkuuksiin.

Huhtikuussa 2016 lanseerattu Kuntarahoituksen vihreä rahoitus on monella tavoin edelläkävijä Suomen rahoitusmarkkinoilla. Sen uskotaan lisäävän kuntasektorin ympäristöpanostuksia, sillä vihreä laina ja vihreä leasing ovat asiakkaille muuta rahoitusta edullisempia. Hankkeiden soveltuvuuden vihreän rahoituksen viitekehukseen arvioi ulkopuolisista asiantuntijoista koostuva arviointiryhmä.

Vihreiden hankkeiden varainhankinta tehdään kohdennetuilla joukkovelkakirjalainoilla eli vihreillä bondeilla, joista ensimmäinen suunnitellaan laskettavaksi liikkeeseen vuoden 2016 aikana. Kesäkuun lopussa Kuntarahoitus oli myöntänyt vihreää rahoitusta 325 miljoonan euron edestä.

Inspiran palvelujen kysyntä alkuvuonna oli aiempia vuosia vilkkaampaa. Merkittävä toimeksianto Inspiralle on kuluvana vuonna ollut Euroopan strategisten investointien rahaston ESIRin suomalaishakijoiden neuvonta. Inspira tuottaa kyseisen neuvontapalvelun työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Inspiran liikevaihto tammi–kesäkuussa oli 1,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 1,3 miljoonaa euroa). Alkuvuoden liikevoitto oli 0,1 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 0,2 miljoonaa euroa).

Toiminta kansainvälisillä pääomamarkkinoilla

Tammi–kesäkuussa 2016 Kuntarahoitus teki pitkäaikaista varainhankintaa 4 249 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 4 518 miljoonaa euroa). Lyhytaikaisia Kuntarahoituksen velkasitoumuksia (ECP) laskettiin liikkeeseen alkuvuoden aikana 4 431 miljoonaa euroa (1.1.–30.6.2015: 2 050 miljoonaa euroa) ja kannan määrä oli kesäkuun lopussa 2 136 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 230 miljoonaa euroa).

Kaiken kaikkiaan alkuvuoden 2016 aikana on laskettu liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja 13:ssa eri valuutassa (1.1.–30.6.2015: 11). Koko varainhankinnan määrä oli kesäkuun 2016 lopussa 30 255 miljoonaa euroa (31.12.2015: 28 419 miljoonaa euroa).

Kaikki Kuntarahoituksen varainhankinta tehdään tällä hetkellä kansainvälisillä pääomamarkkinoilla, missä yhtiö on tunnettu ja aktiivinen toimija. Tammi–kesäkuussa 2016 varainhankintajärjestelyjä tehtiin yhteensä 124 kappaletta (1.1.–30.6.2015: 157).

Maaliskuussa Kuntarahoitus laski liikkeeseen ensimmäisen euromääräisen viitelainan 13 vuoteen. Emission koko oli yksi miljardi euroa. Euromääräinen viitelaina oli osa Kuntarahoituksen varainhankinnan strategian mukaista hajauttamista eri markkinoille, eri valuuttoihin, eri maturiteeteissa ja eri sijoittajaryhmille.

Kesäkuussa Euroopan keskuspankki lisäsi myös Kuntarahoituksen eurojärjestelmän julkisen sektorin osto-ohjelmien listalle.

Kuntarahoitus on saanut useita kansainvälisiä tunnustuksia alkuvuoden aikana. Uutispalvelu Global Capital palkitsi Kuntarahoituksen markkinatoimijoiden ääniin perustuen vaikuttavimmaksi SSA-lainanottajaksi (Most Impressive SSA Borrower in MTNs). Helmikuussa Kuntarahoitus valittiin vuoden 2015 parhaana liikkeeseenlaskijana julkisyhteisöomisteisten liikkeeseenlaskijoiden agency-sarjassa myös markkinatietoa tarjoavan brittiläisen mtn-i:n toimesta. Saman uutispalvelun Asia Pacific -sarjassa Kuntarahoitus palkittiin viime vuonna Japanin markkinalla tehdyistä isoista Uridashi-liikkeeseenlaskuista. Capital Market Daily (CMD) valitsi Kuntarahoituksen parhaaksi liikkeeseenlaskijaksi strukturoitujen lainojen ja Japanin markkinoiden yksityissijoittajille suunnattujen Uridashi-lainojen kategorioissa.

Kuntarahoituksen varainhankinnan perustana on hajautuksen lisäksi luotettava, nopea ja joustava toiminta. Valtaosa varainhankinnasta tehdään vakioituina liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla.

Luokituslaitos	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Lyhytaikainen varainhankinta	Näkymät
Moody's Investors Service	Aa1	Vakaat	P-1	Vakaat
Standard & Poor's	AA+	Negatiiviset	A-1+	Vakaat

Kuntarahoituksella on käytössään seuraavat velkaohjelmat:

Medium Term Note (MTN) -ohjelma	25 000 milj. euroa
Euro Commercial Paper (ECP) -ohjelma	4 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (Kangaroo)	2 000 milj. AUD
Kotimainen velkaohjelma	800 milj. euroa

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus, jolla on Moody'silta ja Standard & Poor'silta samat luottoluokitukset kuin Kuntarahoituksella.

Kuntarahoitus valmisteli alkuvuonna historiansa ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjalainan liikkeenlaskua. Tätä varten yhtiö alkoi kerätä ympäristöhankkeiden portfoliota ja myöntää vihreän rahoituksen viitekehukseen sopiville ympäristöhankkeille edullisempaa laina- ja leasingrahoitusta. Kuntarahoituksen vihreän rahoituksen viitekehysten on arvioinut norjalainen ympäristötutkimuslaitos Cicero.

Tammi-kesäkuussa Kuntarahoituksen likviditeettitilanne on säilynyt erinomaisella tasolla. Yhtiön likviditeettipolitiikan mukaisesti likviditeetin määrän tulee riittää keskeytymättömän liiketoiminnan jatkumiseen (uusi nettomääräinen antolainaus mukaan lukien) vähintään kuuden kuukauden ajan.

Kesäkuun 2016 lopussa likvidien varojen kokonaismäärä oli 8 737 miljoonaa euroa (31.12.2015: 7 732 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten määrä oli kesäkuun lopussa 6 458 miljoonaa euroa (31.12.2015: 5 897 miljoonaa euroa) ja niiden keskimääräinen luottoluokitus oli AA (31.12.2015: AA). Arvopaperisijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,1 vuotta (31.12.2015: 2,3 vuotta). Tämän lisäksi muita sijoituksia oli 2 279 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 834 miljoonaa euroa), josta keskuspankkitalletuksia 2 270 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 814 miljoonaa euroa)

ja rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin 10 miljoonaa euroa (31.12.2015: 20 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus on vuodesta 2015 lähtien seurannut myös sijoitustensa ESG-arvoa (Environmental, Social and Corporate Governance). Kesäkuun lopussa 2016 Kuntarahoituksen likviditeettisijoitusten ESG-arvo oli 65,0 asteikolla 1–100 (31.12.2015: 65,0). Markkinoiden vertailuindeksi on 63,8.

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuus on pysynyt vahvana ja se ylittää selvästi lakisääteisen ja viranomaisen asettamat vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset.

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Luottolaitosten omien varojen määrää koskevat vähimmäisvaatimukset nousivat vuoden 2015 alusta lähtien. Tuolloin Suomessa otettiin käyttöön uuden luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus, ns. vastasyklinen puskuri, joka toi 2,5 prosentin lisäpääomavaatimuksen kokonaisriskin määrästä.

Heinäkuussa 2015 Finanssivalvonta määrittä Kuntarahoituksen yhdeksi Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi (O-SII) ja asetti yhtiölle lisäpääomavaatimuksen. Lisäpääomavaatimus lasketaan kokonaisriskin määrästä ja se on täytettävä ydinpääomalla. Lisäpääomavaatimus voi vaihdella luottolaitoksen kokonaisriskistä riippuen 0–2 prosenttiyksikön välillä. Kuntarahoitukselle asetettu 0,5 prosentin lisäpääomavaatimus tuli voimaan tammikuussa 2016.

Kuntarahoituksen ydinpääoma yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin täyttää molemmat asetetut lisäpääomavaatimukset selvästi.

Vähimmäispääomavaatimukset

(prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma (CET1)	4,5 %	4,5 %
Ensisijainen pääoma (T1)	6,0 %	6,0 %
Omat varat yhteensä	8,0 %	8,0 %

Pääomapuskurit

(prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	30.6.2016	31.12.2015
Kiinteä lisäpääomavaatimus ¹⁾	2,5 %	2,5 %
Muuttuva lisäpääomavaatimus ²⁾	0,0 %	0,0 %
Muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus (O-SII) ³⁾	0,5 %	0,0 %

¹⁾ Laki luottolaitostoiminnasta (610/2014) luku 10:3 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Voimassa 1.1.2015 alkaen.

²⁾ Laki luottolaitostoiminnasta luku (610/2014) 10:4-5 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Finanssivalvonnan johtokunta päätti 14.6.2016 olla asettamatta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta.

³⁾ Laki luottolaitostoiminnasta (610/2014) luku 10:8 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Lisäpääomavaatimus (O-SII) Kuntarahoitukselle on 0,5 %. Finanssivalvonnan päätös 6.7.2015, voimassa 7.1.2016 alkaen.

Vakavaraisuuden tunnusluvut

Kuntarahoitus-konsernin omat varat olivat kesäkuun 2016 lopussa 1 075 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 069 miljoonaa euroa). Ydinpääoma (CET1) oli 727 miljoonaa euroa (31.12.2015: 686 miljoonaa euroa). Ensisijainen pääoma oli 1 075 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 034 miljoonaa euroa). Käypään arvoon arvostettujen varojen realisoitumattomat voitot (käyvän arvon rahasto) on sisällytetty ydinpääomaan (siirtymäsäännös voimassa ajalla 1.1.2015–31.12.2017). Ydinpääomaan sisältyy puolivuosisjakson 1.1.–30.6.2016 voitto, sillä puolivuosisikatsauksen tulos on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Toissijaisessa pääomassa oli vuoden 2015 lopussa 35 miljoonan euron debentuurilaina, jonka

takaisinmaksuun Kuntarahoitus on hakenut lupaa Euroopan keskuspankilta. EKP myönsi luvan 18.7.2016 ja näin ollen debentuurilainaa ei ole enää huomioitu omissa varoissa kesäkuun lopussa. Debentuurilaina maksettiin takaisin seuraavan koronmaksun yhteydessä 9.8.2016.

Konsernin omissa varoissa ei ole huomioitu kesäkuun lopussa tytäryhtiön Rahoituksen neuvontapalvelut Inspiran varoja, sillä Finanssivalvonnan tulkinnan (27.1.2016) mukaan osakkeita, joihin yhtiöjärjestyksessä on annettu yhtiölle osakeyhtiölain (624/2006) 3 luvun 7 §:n mukaisesti lunastusoikeus, ei voi luokitella ydinpääomainstrumenteiksi. Vuoden 2015 lopussa konsernin omissa varoissa oli huomioitu Inspiran vähemmistöosuudesta siirtymäsäännösten mukaisesti mukaan ydinpääomaan 60 %.

Omat varat, konserni

(1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	740 982	692 573
Vähennykset ydinpääomasta	-13 923	-6 244
YDINPÄÄOMA (CET1)	727 058	686 329
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 454	347 454
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
ENSISIJAINEN LISÄPÄÄOMA (AT1)	347 454	347 454
ENSISIJAINEN PÄÄOMA (T1)	1 074 512	1 033 782
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	35 000
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
TOISSIJAINEN PÄÄOMA (T2)	-	35 000
OMAT VARAT YHTEENSÄ	1 074 512	1 068 782

Omat varat, emo

(1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	740 650	692 341
Vähennykset ydinpääomasta	-13 962	-6 397
YDINPÄÄOMA (CET1)	726 688	685 945
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 179	346 935
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
ENSISIJAINEN LISÄPÄÄOMA (AT1)	347 179	346 935
ENSISIJAINEN PÄÄOMA (T1)	1 073 867	1 032 879
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	35 000
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
TOISSIJAINEN PÄÄOMA (T2)	-	35 000
OMAT VARAT YHTEENSÄ	1 073 867	1 067 879

Vakavaraisuuden tunnusluvut, konserni

	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,33	41,49
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	62,49
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	64,61

Vakavaraisuuden tunnusluvut, emo

	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,49	41,56
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	67,22	62,58
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	67,22	64,70

Emoyhtiön omat varat olivat kesäkuun lopussa 1 074 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 068 miljoonaa euroa). Ydinpääoma (CET1) oli 727 miljoonaa euroa (31.12.2015: 686 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma (T1) oli 1 074 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 033 miljoonaa euroa).

Konsernin omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin olivat 66,99 % (31.12.2015: 64,61 %). CET1-vakavaraisuus oli kesäkuun lopussa 45,33 % (31.12.2015: 41,49 %). Emoyhtiön vakavaraisuus oli 67,22 % (31.12.2015: 64,70 %) ja CET1-vakavaraisuus oli 45,49 % (31.12.2015: 41,56 %).

Vakavaraisuudesta on kerrottu lisää liitetiedossa 10. Vakavaraisuuden hallinnan periaatteet on kuvattu vuoden 2015 tilinpäätöksessä ja ne vastaavat yhtiössä tällä hetkellä voimassa olevia periaatteita.

Vähimmäisomavaraisuusaste ja maksuvalmiusvaatimus

Vähimmäisomavaraisuusasteen (leverage ratio) lopullinen taso ja sisältö päätettäneen vuonna 2017. Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusaste kesäkuun lopussa 2016 oli 3,19 % (31.12.2015: 3,15 %) laskettuna tällä hetkellä voimassa olevia laskentaperiaatteita noudattaen.

Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli kesäkuun lopussa 717 % (30.6.2015: 1 790 %). Se ylittää selvästi tämänhetkisen 70 %:n sääntelyvaatimuksen. Vaatimus nousee asteittain niin, että vuoden 2018 alusta lähtien vakavaraisuussäätelyn mukainen maksuvalmiusvaatimus tulee olla 100 % tai yli.

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia hallinnon järjestämisestä, ja hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin yhtiön verkkosivuilla. Kuntarahoitus on julkistanut verkkosivuillaan tilikauden 2015 toimintakertomuksesta erillisen arvopaperimarkinalain 7 luvun 7§:n mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sisältyen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvitys pitää sisällään myös luottolaitostoiminnasta annetun lain edellyttämät kuvaukset hallinnosta sekä tiedot siitä, miten yhtiön noudattaa pörssiyhtiöitä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista suoraan soveltaa kyseistä koodia. Yhtiö on tästä huolimatta laatinut omat sisäiset hallintoa koskevat ohjeensa kyseisen koodin pohjalta.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3.2016. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2015 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle sekä toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa ei jaeta ja että voitonjakokelpoiset varat, 54 688 359,49 euroa, jätetään omaan pääomaan.

Varsinainen yhtiökokous päätti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudella 2016–2017 (vuoden 2016 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti) yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärä on kahdeksan sekä nimitti hallituksen jäsenet. Yhtiökokous päätti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotukset, joiden mukaan yhtiön yhtiöjärjestyksestä muutetaan niin, että siitä poistetaan yhtiön oikeus osakkeiden lunastamiseen ja että kutsu yhtiökokoukseen voidaan jatkossa toimittaa tavallisena kirjeenä kirjatun kirjeen sijaan.

Kokouksessa valittiin lisäksi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana KHT Marcus Tötterman, joka toimi päävastuullisena tilintarkastajana myös edellisellä tilikaudella.

Hallitus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 22.3.2016 omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkaa vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

Helena Walldén, hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen vuodesta 2016

- Koulutus: diplomi-insinööri
- Syntymävuosi: 1953
- Päätoimi: –
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Tapani Hellstén, hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Koulutus: hallintotieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1957
- Päätoimi: varatoimitusjohtaja, Keva
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä, merkittävän osakkeenomistajan palveluksessa

Fredrik Forssell, hallituksen jäsen vuodesta 2011

- Koulutus: kauppatieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1968
- Päätoimi: johtaja, suorat arvopaperisijoitukset, Keva
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä, merkittävän osakkeenomistajan palveluksessa

Teppo Koivisto, hallituksen jäsen vuodesta 2011

- Koulutus: valtiotieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1966
- Päätoimi: toimialajohtaja, Valtiokonttori
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä, merkittävän osakkeenomistajan palveluksessa

Sirpa Louhevirta, hallituksen jäsen vuodesta 2011

- Koulutus: kauppatieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1964
- Päätoimi: johtaja, rahoitus ja kiinteistöt, Sanoma Oyj
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Vivi Marttila, hallituksen jäsen vuodesta 2016

- Koulutus: kauppatieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1966
- Päätoimi: kunnanjohtaja, Simon kunta
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Tuula Saxholm, hallituksen jäsen vuodesta 2013

- Koulutus: kauppatieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1961
- Päätoimi: kansliapäällikkö va., rahoitusjohtaja, Helsingin kaupunki
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä, merkittävän osakkeenomistajan ja asiakkaan palveluksessa

Juha Yli-Rajala, hallituksen jäsen vuodesta 2011

- Koulutus: hallintotieteiden maisteri
- Syntymävuosi: 1964
- Päätoimi: konsernijohtaja, Tampereen kaupunki
- Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista, merkittävän asiakkaan palveluksessa

Toimintaansa tehostaakseen hallitus on perustanut avustaviksi ja valmisteleviksi toimielimiksi tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnan.

Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat Tuula Saxholm (puheenjohtaja), Tapani Hellstén ja Vivi Marttila. Riskivaliokunnan jäseninä toimivat Fredrik Forssell (puheenjohtaja), Teppo Koivisto ja Sirpa Louhevirta. Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat Helena Walldén (puheenjohtaja), Teppo Koivisto ja Juha Yli-Rajala.

Vuoden 2015 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2016 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Eva Liljebloom (puheenjohtaja), Tapani Hellstén (varapuheenjohtaja), Fredrik Forssell, Teppo Koivisto, Sirpa Louhevirta, Tuula Saxholm, Asta Tolonen ja Juha Yli-Rajala.

Yhtiön hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin yhtiön verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli kesäkuun 2016 lopussa 107 henkilöä (31.12.2015: 95), joista emoyhtiössä 92 henkilöä (31.12.2015: 83). Alkuvuonna on palkattu uusia henkilöitä lähes kaikkiin yhtiön toimintoihin kuten asiakaspalveluun, liiketoiminnan kehitykseen ja hallintopalveluihin sekä IT:n, laskennan ja riskienhallinnan tehtäviin.

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Pekka Averio. Toimitusjohtajan sijaisena toimii varatoimitusjohtaja Esa Kallio. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtaja Toni Heikkilä, johtaja Jukka Helminen, johtaja Marjo Tomminen sekä johtaja Mari Tyster.

Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran toimitusjohtajana toimii Kimmo Lehto.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tarkastustoiminta on ulkoistettu Deloitte & Touche Oy:lle. Ulkoistettua tarkastustoimintaa koordinoi yhtiön lakiasiat ja compliance -osasto. Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa Kuntarahoituksen taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että yhtiöllä on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää. Sisäinen tarkastus raportoi hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle.

Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan yhtiön riskiaseman säilyminen hallituksen vahvistamissa puitteissa. Kuntarahoitus soveltaa riskienhallinnassaan hyvin konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön hyvää luottoluokitusta (Aa1/AA+) ei vaaranneta.

Kuntarahoituksen riskienhallinnan yleisistä periaatteista, limiiteistä ja mittaamistavoista päättää yhtiön hallitus. Hallituksen riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta yhtiön riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että yhtiön toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun liiketoiminnan riskit ovat yhtenevät Kuntarahoituksen matalan riskiprofiilin kanssa. Riskien ja vakavaraisuudenhallinnan tehokkuutta arvioidaan vuosittain päivitettyssä ICAAP-raportissa.

Yhtiön riskiasemasta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle osana kuukausittaista raportointia ja lisäksi riskienhallintajohtaja esittää hallitukselle säännöllisesti laajemman kokonaiskatsauksen yhtiön riskiasemasta suhteessa eri riskialueisiin. Yhtiön riskiasemassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2016 tammi-kesäkuun aikana. Riskit pysyivät asetettujen limiittien puitteissa, ja yhtiön arvion mukaan riskienhallinta on täyttänyt sille asetetut vaatimukset.

Riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin vuoden 2015 tilinpäätöksessä, eikä riskienhallinnan toimintatavoissa ja periaatteissa ole tapahtunut olennaisia muutoksia siihen verrattuna, mitä on julkistettu tilinpäätöksessä vuodelta 2015.

Strategiset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan sitä, että yhtiö valitsisi väärän strategian pyrkiessään taloudellisesti tulokselliseen toimintaan tai että yhtiö ei pystyisi sopeuttamaan valittua strategiaa toimintaympäristön muutoksiin.

Konsernin strategisten riskien hallinta perustuu jatkuvaan seurantaan ja analyyseihin asiakkaiden tarpeista, ennusteisiin markkinoiden kehityksestä sekä kilpailutilanteen ja toimintaympäristön muutosten analysointiin. Riskejä ja niiden merkittävyyttä arvioidaan vuosittain liiketoimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Konsernin nykyinen strategia ulottuu vuoteen 2020 ja sitä päivitetään vähintään vuosittain.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä mahdollisuutta, että sopimusvastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan yhtiölle.

Kuntarahoitus voi myöntää luottoja ja leasingrahoitusta ilman erillistä vakuutta ainoastaan suoraan kunnalle tai kuntayhtymälle. Muille luotoille vakuudeksi hyväksytään vain kunnan tai kuntayhtymän omavelkainen takaus, niiden täytetäkaus tai valtion

täytetäkaus. Kun lainassa on kunnan tai valtion täytetäkaus, edellytetään luotolle ensisijainen kiinnitys. Ensisijaisen kiinnityksen määrän on oltava 1,2 kertaa luoton määrä. Näiden takausten käyttö luottoriskiä pienentävänä menetelmänä mahdollistaa sen, että kaikki myönnetyt luotot luetaan vakavaraisuuslaskennassa nollariskiluokkaan.

Yhtiö ei kanna leasingkohteiden jäännösarvoriskiä.

Kuntarahoituksella ei ole ollut toimintansa aikana luottotappioita asiakkaidensa rahoituksessa.

Luottoriskiä Kuntarahoitukselle aiheutuu myös etukäteisvarainhankintasijoituksista ja johdannaisinstrumenteista. Vastapuolten valinnassa sovelletaan luottoriskin arvioinnin osalta yhtiön hallituksen hyväksymiä, ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvia periaatteita ja limiittejä. Luottoriskin seurannassa käytetään saamistodistusten nimellisarvoja ja johdannaisten luottovasta-arvoja (käyvän arvon menetelmä).

Kuntarahoitus rajoittaa johdannaissopimuksista syntyvää luottoriskiä solmimalla lisävakuussopimuksia (ISDA/Credit Support Annex) merkittävimpien johdannaisvastapuolten kanssa. Yhtiöllä on 46 voimassa olevaa lisävakuussopimusta. Lisäksi yhtiöllä on Kuntien takauskeskuksen myöntämiä takauksia joidenkin merkittävien vastapuolten johdannaissopimusten vastapuoliriskien pienentämiseksi.

Johdannaiskaupan vastapuoliin sovelletaan luottokelpoisuuden huomioon ottavia vastapuoliriskikorjauksia (Credit Valuation Adjustment, CVA) ja Kuntarahoituksen omaa luottoriskikorjausta (Debt Valuation Adjustment, DVA). CVA lasketaan johdannaissopimuksittain vastaavasti simuloimalla Kuntarahoituksen odotetut positiiviset vastuut koko portfolion juoksuajalle ottaen huomioon vastapuolen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja tappio-osuuden, joka arvioidaan menetettävän mahdollisessa tappiutilanteessa. Vastavasti määritellään DVA perustuen Kuntarahoituksen odotettuihin negatiivisiin vastuisiin ottaen huomioon Kuntarahoituksen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja tappio-osuuden.

Kuntarahoitus siirtyi toukokuussa 2016 ns. EMIR-asetuksen mukaiseen OTC-johdannaissopimusten keskusvastapuoliselvitykseen. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli. Järjestelyn tarkoituksena on vähentää yksittäisiin vastapuoliin liittyviä riskejä. Kuntarahoituksella on kaksi clearing broker -vastapuolta.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa sitä, että yhtiölle syntyisi tappio, jos markkinahinta tai sen volatiliiteetti muuttuvat yhtiön kannalta epäedulliseen suuntaan. Markkinariskejä ovat korko-, valuuttakurssi-, osakekurssi- tai muu hintariski.

Kuntarahoitus hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaissopimusten avulla. Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttapohjainen varainhankinta euromääräiseksi. Myös muilta markkinariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla. Johdannaissopimuksia voidaan solmia vain suojaustarkoituksessa.

Yhtiössä on asetettu limiitit seuraaville markkina-
riskeille:

- valuuttapositionriski
- korkoriski
 - duraatio
 - Value-at-Risk
 - taseen korkoherkkyys (Economic Value)
- tuloriski
- etukäteisvarainhankintasijoitusten hintariski.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa sitä, että yhtiö ei eräpäivänä kykenisi selviytymään maksuvelvoitteistaan, joita rahoitussopimusten toteuttaminen tai muu rahoitustoiminta aiheuttaa.

Yhtiö hallitsee maksuvalmiusriskiä rajoittamalla asiakasrahoituksen ja varainhankinnan välistä keskimaturiteettia. Lisäksi yhtiö on asettanut käytettävissä olevalle likviditeetille vähimmäismäärän, jonka tulee riittää vähintään kuuden kuukauden likviditeettitarpeisiin.

Kuntarahoituksen hallitus on asettanut maksuvalmiusriskille seuraavat limiitit:

- jälleenrahoitus-gap
- vähimmäisaika likvidien varojen riittävyydelle

Markkinoiden likviditeettiriski

Markkinoiden likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että yhtiö ei kykenisi realisoimaan tai kattamaan positioitaan markkinahintaan, koska markkinoilla ei ole riittävästi likviditeettiä tai markkinat eivät toimi jonkin häiriön takia.

Yhtiö seuraa markkinoiden ja tuotteiden likviditeettiä jatkuvasti. Lisäksi johdannaissopimuksia solmittaessa noudatetaan markkinoiden vakiintuneita standardeja. Lähes kaikki käypään arvoon arvostettavien saamistodistusten markkina-arvot lasketaan markkinoilta saatavien hintanoteerauksien perusteella. Lopuille saamistodistuksista lasketaan markkina-arvo käyttäen muuta markkinainformaatiota.

Yhtiö on Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuoli. Yhtiö on pantannut velkajirjoja Suomen Pankille ja voi näitä vakuuksia vastaan saada keskuspankista luottoa.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski tarkoittaa tappion vaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivisiin riskeihin sisältyy myös sisäisen ja ulkoisen sääntelyn noudattamatta jättämisestä aiheutuva riski (ns. compliance-riski), oikeudelliset riskit ja maineriski. Operatiiviset riskit voivat toteutua esim. kuluina, korvauksina, maineen menetyksenä, vääränä positio-, riski- ja tulostietona tai toiminnan keskeytymisenä.

Operatiiviset riskit on tunnistettu osana yhtiön toimintoja ja prosesseja. Tämä on toteutettu vuosittaisella operatiivisten riskien osasto- ja yhtiökohtaisella kartoitusprojektilla. Operatiivisten riskien hallinta on

toimintojen/osastojen vastuulla, minkä lisäksi yhtiön riskienvalvonnasta vastaavat osastot tukevat toimintoja/osastoja tässä työssä ja huolehtivat operatiivisten riskien hallinnan koordinoinnista yhtiötasolla.

Kuntarahoituksessa on käytössä useita menetelmiä operatiivisten riskien hallitsemiseksi. Yhtiössä on voimassa toimintaa ohjaavia sisäisiä ohjeita. Keskeiset työtehtävät ja prosessit on kartoitettu ja kuvattu. Sisäiset ohjeet ja prosessit päivitetään säännöllisesti, ja niiden noudattamista valvotaan. Kaupankäynnin, riskienvalvonnan, back office -toimintojen, dokumentoinnin ja kirjanpidon työtehtävät on eriytetty. Yhtiöllä on riittävät varamiehitysjärjestelmät keskeisten tehtävien jatkuvuuden turvaamiseksi. Henkilöstön ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä huolehditaan säännöllisten kehityskeskustelujen ja koulutussuunnitelmien avulla. Kuntarahoituksella on toimintaansa liittyvät vakuutukset ja vakuutusturvan taso arvioidaan säännöllisesti. Kuntarahoituksella on liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelma, jolla varaudutaan liiketoiminnan keskeytysiin siten, että yhtiö pystyy jatkamaan toimintaansa ja rajoittamaan tappioita erilaisissa liiketoimintaa kohtaavissa häiriötilanteissa. Vuosittainen operatiivisten riskien kartoitus ja operatiivisten riskitapahtumien vahinkoilmoitusprosessi tukevat yhtiön jatkuvuussuunnittelua.

Kuntarahoituksen compliance-toiminto seuraa jatkuvasti yhtiön toimintaan vaikuttavan lainsäädännön ja viranomaissääntelyn kehitystä ja valvoo, että sääntelyssä tapahtuneet muutokset otetaan asianmukaisesti huomioon yhtiön toiminnassa. Luottolaitosten toimintaan liittyvä lainsäädäntö ja viranomaissääntely ovat olleet viime vuodet ja ovat myös tulevaisuudessa suurien muutosten kohteena, mikä asettaa haasteita yhtiön compliance-toiminnalle. Tähän liittyviä riskejä yhtiössä on pyritty minimoimaan aktiivisella yhteydenpidolla viranomaisiin ja etujärjestöihin sekä yhtiön sisällä compliance-toiminnan järjestelyillä (ml. raportointi, vaikutusarviointi).

Yhtiössä on meneillään mittavat tietojärjestelmä-hankkeet toiminnan tehostamiseksi. Näiden projektien laajuuden vuoksi niihin liittyy operatiivisia riskejä, joita on pyritty minimoimaan kehittämällä projektien hallintaan ja seurantaan liittyviä malleja (ml. säännöllinen raportointi).

Operatiivisten riskien toteutumista seurataan systemaattisella vahinkoilmoitusraportoinnilla, jonka pohjalta tarvittaessa muutetaan toimintatapoja tai toteutetaan muita operatiivista riskiä pienentäviä toimenpiteitä. Vahinkotapahtumista raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2016 ensimmäisen puolivuotiskauden aikana.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Ei olennaisia tapahtumia katsauskauden jälkeen.

Näkymät loppuvuodelle 2016

Ison-Britannian Brexit-päätös sumentaa Euroopan talouden näkymiä vuoden loppupuoliskolla ja uhkaa heikentää koko maanosan, myös Suomen talouskasvua.

Vaisaista talouden kasvunäkymistä huolimatta Kuntarahoitus ei odota omassa ja asiakkaidensa toimintaympäristössä tapahtuvan merkittäviä muutoksia vuoden 2016 loppupuolen aikana.

Yhtiön asiakaskunnan toimintaympäristöön liittyy kuitenkin tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä. Suomen hallitus valmistelee sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmän ja aluehallinnon laajaa uudistusta. Uudistus sisältää muun muassa suunnitelman siirtää sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmän tehtäviä kunnilta uusille itsenäisille maakunnille. Uudistusten ei arvioida vaikuttavan yhtiön vuoden 2016 toimintaan.

Kuntarahoitus toimii asiakasomistajiensa rahoituskumppanina, ja yhtiö on keskeinen osa Suomen taloudellista perusrakennetta. Yhtiö jatkaa toimintamallinsa ja palveluvalikoimansa kehittämistä asiakkaiden muuttuvien tarpeiden edellyttämällä tavalla. Yhtiö on panostanut vahvasti palvelujensa kehittämiseen, ja tarkoitus on edelleen ennakoida asiakaskunnassa ja markkinoilla tapahtuvia muutoksia sekä tarjota niihin sopivia ratkaisuja.

Kuntarahoituksen kannattavuuden ennakoidaan pysyvän hyvällä tasolla myös koko vuoden 2016 aikana.

Helsingissä 10.8.2016
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Pekka Averio, puh. 0500 406 856
Varatoimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Marjo Tomminen, puh. 050 386 1764

Konsernin kehitys

	30.6.2016	31.12.2015	30.6.2015
Liikevaihto (milj. euroa)	82,8	166,7	92,0
Korkokate (milj. euroa)	97,5	172,2	84,1
%-osuus liikevaihdosta	117,7	103,3	91,37
Liikevoitto (milj. euroa)	68,8	151,8	78,3
%-osuus liikevaihdosta	83,0	91,1	85,05
Kulu-tuotto-suhde	0,22	0,16	0,15
Lainakanta (milj. euroa)	20 513	20 088	19 378
Varainhankinnan kanta (milj. euroa)	30 255	28 419	28 817
Taseen loppusumma (milj. euroa)	35 850	33 889	33 693
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,31	14,84	20,06
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,32	0,38	0,39
Omavaraisuusaste, %	3,05	3,08	1,94
Ydinpääoma (CET1)	727,1	686,3	647,5
Ensisijainen pääoma (T1) (milj. euroa)	1 074,5	1 033,8	647,5
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 074,5	1 068,8	682,5
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,33	41,49	30,12
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	62,49	30,12
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	64,61	31,75
Vähimmäisomavaraisuusaste, % (leverage ratio)	3,19	3,15	1,9
Henkilöstö	107	95	94

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Liikevaihto

Korkotuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Kulu-tuotto -suhde

Palkkiokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut

Korkokate + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Liikevoitto – verot

Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (raportointijakson alun ja lopun keskiarvo)

× 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Liikevoitto – verot

Taseen loppusumma keskimäärin (raportointijakson alun ja lopun keskiarvo)

× 100

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä

Taseen loppusumma

× 100

Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %

Ydinpääoma

Riskipainotetut saamiset

× 100

Ensisijainen pääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %

Ensisijainen pääoma

Riskipainotetut saamiset

× 100

Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %

Omat varat yhteensä

Riskipainotetut saamiset

× 100

Vähimmäisomavaraisuusaste, %

Ensisijainen pääoma

Vastuiden kokonaismäärä

× 100

Tase, konserni

(1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
VARAT		
Käteiset varat	2 269 773	1 813 813
Saamiset luottolaitoksilta	536 168	614 294
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 738 985	20 275 561
Saamistodistukset	7 603 192	7 003 318
Osakkeet ja osuudet	9 894	9 620
Johdannaissopimukset	4 445 770	3 925 025
Aineettomat hyödykkeet	6 403	5 812
Aineelliset hyödykkeet	2 420	2 298
Muut varat	19 986	6 277
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	217 827	232 792
VARAT YHTEENSÄ	35 850 418	33 888 811
VELAT JA OMA PÄÄOMA		
VELAT		
Velat luottolaitoksille	5 464 083	4 893 270
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	923 334	954 026
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25 903 929	24 804 490
Johdannaissopimukset	2 108 760	1 799 692
Muut velat	3 532	2 131
Siirtovelat ja saadut ennakot	170 783	217 768
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35 000	35 542
Laskennalliset verovelat	149 324	138 576
VELAT YHTEENSÄ	34 758 744	32 845 497
OMA PÄÄOMA JA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS		
Osakepääoma	42 583	42 583
Vararahasto	277	277
Käyvän arvon rahasto	11 119	11 354
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	649 743	601 065
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	744 089	695 645
Määräysvallattomien omistajien osuus	132	216
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	347 454	347 454
OMA PÄÄOMA JA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS YHTEENSÄ	1 091 674	1 043 314
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	35 850 418	33 888 811

Tuloslaskelma, konserni

(1 000 €)	1.1.–30.6.2016	1.1.–30.6.2015
Korkotuotot	92 702	84 308
Korkokulut	4 836	-208
KORKOKATE	97 538	84 100
Palkkiotuotot	1 303	2 670
Palkkiokulut	-1 836	-1 767
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-9 333	1 086
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	-569	2 312
Suojauslaskennan nettotulos	-1 305	1 660
Liiketoiminnan muut tuotot	45	7
Hallintokulut	-9 336	-8 210
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-900	-748
Liiketoiminnan muut kulut	-6 822	-2 828
LIIEVOITTO	68 785	78 283
Tuloverot	-13 776	-15 691
TILIKAUDEN VOITTO	55 009	62 591
Tilikauden voiton jakautuminen		
Emoyrityksen omistajille	54 978	62 480
Määräysvallattomille omistajille	30	111

Laaja tuloslaskelma, konserni

(1 000 €)	1.1.–30.6.2016	1.1.–30.6.2015
Tilikauden voitto	55 009	62 591
Muut laajan tuloksen erät		
Myöhemmin tulosvaikutteiset erät		
Myytavissä olevat rahoitusvarat (käyvän arvon rahasto):		
Käyvän arvon muutoksista	-277	-1 777
Tuloslaskelmaan siirretty erä	-35	-1 642
IAS 39 Luokittelun muutoksista	19	46
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	59	675
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	54 774	59 893
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyrityksen omistajille	54 744	59 782
Määräysvallattomille omistajille	30	111

Rahavirtalaskelma, konserni

(1 000 €)	1.1.-30.6.2016	1.1.-30.6.2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	339 029	-1 600 296
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	533 501	849 601
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	888 747	309 352
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-351 987	-276 265
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-40 014	-337 061
Sijoitusten nettomuutos	-497 990	-3 375 146
Vakuustalletusten nettomuutos	-271 533	1 155 960
Maksetut korot	-3 470	-5 443
Saadut korot	89 568	84 350
Muut tuotot	13 090	17 974
Maksut liiketoiminnan kuluista	-19 483	-20 872
Maksetut verot	-1 401	-2 747
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 588	-1 489
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-478	-334
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-1 110	-1 155
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-7 989	-1 187
Pääomalinainojen muutokset	-	-1009
Osakepääoman muutos	-	19
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-7 989	-197
RAHAVAROJEN MUUTOS	329 452	-1 602 972
RAHAVARAT 1.1.	1 945 709	3 181 659
RAHAVARAT 30.6.	2 275 160	1 578 687

Rahavarioihin lasketaan mukaan seuraavat tase-erät:

Käteiset varat, saamiset luottolaitoksilta ja lisäksi 3 kuukauden kuluessa erääntyvät saamistodistukset.

(1 000 €)	30.6.2016	30.6.2015
Käteiset varat	2 269 773	1 438 127
Saamiset luottolaitoksilta	5 387	484 951
Saamistodistukset, joiden eräpäivä alle 3 kk	-	1 888 888
Rahavaramääritelmän muutoksen vaikutus	-	-2 233 279
RAHAVARAT YHTEENSÄ	2 275 160	1 578 687

Laskelma oman pääoman muutoksista, konserni

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuus	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Vararahasto	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä			
OMA PÄÄOMA 31.12.2014	42 583	277	30 914	40 366	479 686	593 825	279	-	594 104
Osakeanti	-	-	-	-	-	-	19	-	19
AT1-pääomalainan liikkeeseenlasku	-	-	-	-	-	-	-	347 454	347 454
Vuodelta 2014 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-197	-	-197
Tilikauden voitto	-	-	-	-	121 379	121 379	115	-	121 494
Muut laajan tuloksen erät									
Myöhemmin tulosvaikutteiset erät									
Myytävissä olevat rahoitusvarat (käyvän arvon rahasto):									
Käyvän arvon muutoksista	-	-	-17 972	-	-	-17 972	-	-	-17 972
Tuloslaskelmaan siirretty erä	-	-	-6 562	-	-	-6 562	-	-	-6 562
IAS 39 Luokittelun muutoksista	-	-	84	-	-	84	-	-	84
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-	-	4 890	-	-	4 890	-	-	4 890
OMA PÄÄOMA 31.12.2015	42 583	277	11 354	40 366	601 065	695 645	216	347 454	1 043 314
Osakeanti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
AT1-pääomalainan liikkeeseenlasku	-	-	-	-	-	-	-	-	-
AT1-pääomalainalle maksettu korko	-	-	-	-	-6 300	-6 300	-	-	-6 300
Vuodelta 2015 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-114	-	-114
Tilikauden voitto	-	-	-	-	54 978	54 978	30	-	55 009
Muut laajan tuloksen erät									
Myöhemmin tulosvaikutteiset erät									
Myytävissä olevat rahoitusvarat (käyvän arvon rahasto):									
Käyvän arvon muutoksista	-	-	-277	-	-	-277	-	-	-277
Tuloslaskelmaan siirretty erä	-	-	-35	-	-	-35	-	-	-35
IAS 39 Luokittelun muutoksista	-	-	19	-	-	19	-	-	19
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-	-	59	-	-	59	-	-	59
OMA PÄÄOMA 30.6.2016	42 583	277	11 119	40 366	649 743	744 089	132	347 454	1 091 674

Puolivuosikatsauksen liitetiedot

Liite 1. Puolivuosikatsauksen laatimisperiaatteet

Puolivuosikatsaus on laadittu kansainvälisten tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Puolivuosikatsauksessa noudatetaan standardia IAS 34 Osavuosi- katsaukset ja konsernin vuoden 2015 tilinpäätöksessä esitettyjä laatimisperiaatteita.

Liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Puolivuosikatsaus on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Seuraavat IASB:n julkaisemat muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2016:

- Muutos IAS 1:seen Tilinpäätöksen esittäminen "Disclosure Initiative": Muutoksella ei ole ollut merkittävää vaikutusta Kuntarahoituksen konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös, IFRS 12:een Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuudesta muissa yhteisöissä ja IAS 28:aan Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin – Investment Entities: Applying the Consolidation Exception: Muutoksilla ei ole ollut vaikutusta Kuntarahoituksen konsernitilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt – Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations: Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Kuntarahoituksen konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 27:ään Erillistilinpäätös – Equity Method in Separate Financial Statements: Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Kuntarahoituksen konsernitilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset, muutuskokoelma 2012–2014: Muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Kuntarahoituksen konsernitilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettavaksi tulevat uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kyseessä on uusi, tulouttamista koskeva standardi, joka korvaa IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet, IAS 18:n Tuotot sekä niihin liittyvät tulkinnat. Myyntituotot kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun. Asiakas saa määräysvallan, kun se pystyy ohjaamaan tavaran tai palvelun käyttöä ja saamaan siihen liittyvän hyödyn. IFRS 15:n perusperiaatteena on, että myyntituotto kirjataan tavalla, joka kuvaa luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja kirjattava määrä kuvastaa sitä rahamäärää, johon yritys odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Muutoksilla ei ennakoita olevan merkittävää vaikutusta yhtiön konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 tulee korvaamaan suurimman osan IAS 39:ään sisältyvästä ohjeistuksesta. Rahoitusvaroilta on määritelty kolme pääasiallista arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno, käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tulosvaikutteisesti. Luokittelu perustuu yhteisön liiketoimintamalleihin ja rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusperusteisten rahavirtojen ominaispiirteistä. IAS 39:n mukainen toteutuneisiin arvonalentumistappioihin perustuva malli korvautuu uudella odotettuihin tappioihin perustuvalla mallilla. Suojauksen tehokkuutta koskevat vaatimukset helpottuvat, kun vaatimus täsmällisestä tehokkuustestauksesta poistuu. Uudella standardilla tulee olemaan vaikutus yhtiön konsernitilinpäätökseen ja vaikutusten laajuuden arviointi on yhtiössä meneillään.

Muilla tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevilla standardeilla ja tulkinnoilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Liite 2. Johdannais sopimukset

30.6.2016 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Suojauslaskennassa olevat sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	33 014 733	912 235	-523 610
Korko-optiot	9 575	-	-34
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	19 600 260	2 636 941	-719 819
Yhteensä	52 624 568	3 549 176	-1 243 463
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	6 115 253	267 895	-277 693
Korko-optiot	42 280	519	-528
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	13 162	932	-932
Terminisopimukset	2 139 254	41 104	-
Osakejohdannaiset	3 087 032	580 180	-580 180
Muut johdannaiset	55 500	5 964	-5 964
Yhteensä	11 452 481	896 594	-865 297
Kaikki yhteensä	64 077 049	4 445 770	-2 108 760

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sopimukset -ryhmä sisältää kaikki yhtiön johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat käyvän arvon optiolla arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaiset, kuntien kanssa tehdyt johdannaiset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaiset, taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaiset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta sekä kytkettyjä johdannaisia sisältäviä rahoitusvelkoja suojaavat johdannaiset ja rahoitusveloista erotetut kytketyt johdannaiset.

31.12.2015 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Suojauslaskennassa olevat sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	33 436 498	553 489	-402 602
Korko-optiot	10 588	-	-99
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	20 350 511	2 983 050	-1 029 808
Yhteensä	53 797 597	3 536 539	-1 432 509
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	6 155 860	149 993	-153 949
Korko-optiot	52 386	512	-518
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	15 746	1 241	-1 240
Terminisopimukset	975 475	25 263	-
Osakejohdannaiset	2 497 686	202 551	-202 551
Muut johdannaiset	69 058	8 925	-8 925
Yhteensä	9 766 211	388 485	-367 183
Kaikki yhteensä	63 563 808	3 925 025	-1 799 692

Liite 3. Pantatut varat

Vastuut ja vakuudet (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Pantatut velkakirjat keskuspankille	2 422 233	2 456 918
Pantatut velkakirjat Kuntien takauskeskukselle	17 728 175	17 385 787
Pantatut saamistodistukset Kuntien takauskeskukselle	-	5 455 469
Yhteensä	20 150 408	25 298 174

Pantatut varat:

- 1) Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu riittävä määrä vakuuksia kyseiseen asemaan liittyviä mahdollisia operaatioita varten.
- 2) Kuntarahoitus on pantannut Kuntien takauskeskukselle kohdassa mainitun määrän antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen

varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritelty.

- 3) Kuntien takauskeskuksen maaliskuussa 2016 tekemän päätöksen mukaisesti Kuntarahoituksen ei enää tarvitse pantata likvideettisalkkuun sisältyviä saamistodistuksia. Vuoden 2015 lopussa saamistodistukset olivat pantattuina Kuntien takauskeskukselle.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Sitovat luottolupaukset	1 565 052	1 336 880
Yhteensä	1 565 052	1 336 880

Liite 4. Ehdolliset varat ja velat

Yhtiön liikkeeseen laskeman AT1-pääomalainan kertynyt korko muodostaa 3,1 miljoonan euron suuruisen ehdollisen velan tilanteessa 30.6.2016. Ehdollinen velka realisoituu oman pääoman vähennyksenä Kuntarahoituksen päättäessä koronmaksusta. Vertailuajankohtana 31.12.2015 yhtiöllä

oli 3,1 miljoonan euron ehdollinen velka, joka realisoitui koronmaksun yhteydessä 1.4.2016.

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja 30.6.2016 tai vertailuajankohtana 31.12.2015.

Liite 5. Lähipiiritapahtumat

Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat yhtiön osakkeenomistajat, joilla on yli 20 %:n omistusosuus ja vastaava äänivalta yhtiössä, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet ja hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, alaikäiset lapset ja määräysvalta yhteisöt. Kuntarahoituksen toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella yhtiö voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräysvallassa olevat yhtiöt sekä

valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt). Kuntarahoitus ei ole toteuttanut liiketoimia tämän lähipiirin kanssa pois lukien työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä Kuntarahoituksella ole laina- tai rahoitussaamisia mainitulta lähipiiriltä.

Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluu myös tytäryhtiö Inspira, jonka kanssa toteutetut liiketapahtumat käsittävät hallintopalveluihin liittyviä veloituksia.

Tytäryrityksen kanssa toteutuneet liiketoimet sekä saamiset ja velat

Tytäryhtiön kanssa toteutuneet liiketoimet (1 000 €)	1.1.–30.6.2016	1.1.–30.6.2015
Myynnit	21	20
Ostot	40	-

Konsernin sisäiset saamiset ja velat (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Saamiset	-	-
Velat	4	-

Liite 6. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

30.6.2016 (1 000 €)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitus- varat	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Käyvän arvon optio	Kaupan- käynti- tarkoi- tuksessa pidettävät	Johdannai- set suojaus- laskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2 269 773	-	-	-	-	-	2 269 773	2 269 773
Saamiset luottolaitoksilta	536 168	-	-	-	-	-	536 168	536 168
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 541 842	-	-	197 143	-	-	20 738 985	22 553 811
Saamis- todistukset	-	5 946 707	1 187 883	468 602	-	-	7 603 192	7 602 913
Osakkeet ja osuudet	-	9 894	-	-	-	-	9 894	9 894
Johdannais- sopimukset	-	-	-	-	896 594	3 549 176	4 445 770	4 445 770
Yhteensä	23 347 783	5 956 601	1 187 883	665 745	896 594	3 549 176	35 603 782	37 418 329

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää leasing sopimuksiin perustuvia saamia 225 989 tuhatta euroa.

Vuonna 2016 Myytävissä olevista saamistodistuksista 3 879 717 tuhanteen euroon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää 6 714 740 tuhatta euroa lainoja ja muita saamia, jotka ovat käyvän arvon suojauslaskennassa korkoriskin osalta.

Rahoitusvelat

30.6.2016 (1 000 €)	Rahoitus- velat jak- sotettuun hankinta- menoon	Käyvän arvon optio	Kaupan- käynti- tarkoi- tuksessa pidettävät	Johdannai- set suojaus- laskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	5 464 083	-	-	-	5 464 083	5 604 863
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	923 334	-	-	-	923 334	936 008
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	23 767 800	2 136 129	-	-	25 903 929	25 931 406
Johdannais- sopimukset	-	-	865 297	1 243 463	2 108 760	2 108 760
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35 000	-	-	-	35 000	35 434
Yhteensä	30 190 217	2 136 129	865 297	1 243 463	34 435 105	34 616 471

Vuonna 2016 rahoitusveloista jaksotettuun hankintameno 24 645 724 tuhanteen euroon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa korkoriskin osalta.

Rahoitusvarat

31.12.2015 (1 000 €)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitus- varat	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Käyvän arvon optio	Kaup- käynti- tarkoi- tuksessa pidettävät	Johdannai- set suojaus- laskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	1 813 813	-	-	-	-	-	1 813 813	1 813 813
Saamiset luottolaitoksilta	614 294	-	-	-	-	-	614 294	614 306
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 068 421	-	-	207 141	-	-	20 275 561	21 652 231
Saamis- todistukset	-	5 322 733	1 172 869	507 716	-	-	7 003 318	6 999 366
Osakkeet ja osuudet	-	9 620	-	-	-	-	9 620	9 620
Johdannaissopimukset	-	-	-	-	388 485	3 536 539	3 925 025	3 925 025
Yhteensä	22 496 528	5 332 353	1 172 869	714 857	388 485	3 536 539	33 641 630	35 014 360

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää leasing sopimuksiin perustuvia saamia 187 108 tuhatta euroa.

Vuonna 2015 Myytävissä olevista saamistodistuksista 3 491 854 tuhanteen euroon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää 6 453 692 tuhatta euroa lainoja ja muita saamia, jotka ovat käyvän arvon suojauslaskennassa.

Rahoitusvelat

31.12.2015 (1 000 €)	Rahoitus- velat jaksotettuun hankinta- menoon	Käyvän arvon optio	Kaup- käynti- tarkoi- tuksessa pidettävät	Johdannai- set suojaus- laskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	4 893 270	-	-	-	4 893 270	4 981 987
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	954 026	-	-	-	954 026	958 744
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	23 829 753	974 738	-	-	24 804 490	24 820 262
Johdannaissopimukset	-	-	367 183	1 432 509	1 799 692	1 799 692
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35 542	-	-	-	35 542	35 572
Yhteensä	29 712 591	974 738	367 183	1 432 509	32 487 021	32 596 258

Vuonna 2015 rahoitusveloista jaksotettuun hankintameno 24 329 750 tuhanteen euroon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Liite 7. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

30.6.2016 (1 000 €)	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Myytäviksi olevat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	2 066 990	2 066 990	-	-	2 066 990
Rahasto-osuudet	9 894	9 894	-	-	9 894
Käyvän arvon optiolla arvostetut					
Saamistodistukset	468 602	25 855	442 747	-	468 602
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	197 143	-	197 143	-	197 143
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät					
Johdannaissopimukset	896 594	-	764 546	132 048	896 594
Johdannaiset suojauslaskennassa	3 549 176	-	3 549 176	-	3 549 176
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat yhteensä	7 188 399	2 102 740	4 953 611	132 048	7 188 399
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Lainat ja muut saamiset					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 714 740	-	7 142 357	-	7 142 357
Myytäviksi olevat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	3 879 717	3 879 717	-	-	3 879 717
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	10 594 457	3 879 717	7 142 357	-	11 022 074
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset					
Käteiset varat	2 269 773	-	2 269 773	-	2 269 773
Saamiset luottolaitoksilta	536 168	-	536 168	-	536 168
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	13 827 102	-	15 214 311	-	15 214 311
Eräpäivään asti pidettävät					
Saamistodistukset	1 187 883	31 510	1 156 094	-	1 187 603
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat yhteensä	17 820 926	31 510	19 176 346	-	19 207 855
Rahoitusvarat yhteensä	35 603 782	6 013 966	31 272 315	132 048	37 418 329

30.6.2016 (1 000 €)	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Käyvän arvon optiolla arvostetut					
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 136 129	-	2 136 129	-	2 136 129
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät					
Johdannaissopimukset	865 297	-	733 249	132 048	865 297
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 243 463	-	1 243 463	-	1 243 463
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat yhteensä	4 244 889	-	4 112 840	132 048	4 244 889
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Velat luottolaitoksille					
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	731 448	-	745 858	-	745 858
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Velat luottolaitoksille	3 381 841	-	3 522 587	-	3 522 587
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 532 435	-	20 554 384	-	20 554 384
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	24 645 724	-	24 822 829	-	24 822 829
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille					
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 082 241	-	2 082 276	-	2 082 276
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	191 886	-	190 150	-	190 150
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 235 365	-	3 240 893	-	3 240 893
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35 000	-	35 434	-	35 434
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat yhteensä	5 544 492	-	5 548 754	-	5 548 754
Rahoitusvelat yhteensä	34 435 105	-	34 484 423	132 048	34 616 471

31.12.2015 (1 000 €)	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	1 830 879	1 826 852	4 026	-	1 830 879
Rahasto-osuudet	9 620	9 620	-	-	9 620
Käyvän arvon optiolla arvostetut					
Saamistodistukset	507 716	141 642	366 074	-	507 716
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	207 141	-	207 141	-	207 141
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät					
Johdannaissopimukset	388 485	-	266 765	121 720	388 485
Johdannaiset suojauslaskennassa	3 536 539	-	3 536 539	-	3 536 539
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat yhteensä	6 480 379	1 978 113	4 380 545	121 720	6 480 379
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Lainat ja muut saamiset					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 453 692	-	6 792 933	-	6 792 933
Myytavissä olevat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	3 491 854	3 428 251	63 604	-	3 491 854
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	9 945 546	3 428 251	6 856 537	-	10 284 787
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset					
Käteiset varat	1 813 813	-	1 813 813	-	1 813 813
Saamiset luottolaitoksilta	614 294	-	614 306	-	614 306
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	13 614 729	-	14 652 157	-	14 652 157
Eräpäivään asti pidettävät					
Saamistodistukset	1 172 869	-	1 168 918	-	1 168 918
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat yhteensä	17 215 705	-	18 249 194	-	18 249 194
Rahoitusvarat yhteensä	33 641 630	5 406 364	29 486 276	121 720	35 014 360

31.12.2015 (1 000 €)	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Käyvän arvon optiolla arvostetut					
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	974 738	-	974 738	-	974 738
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät					
Johdannaissopimukset	367 183	-	245 463	121 720	367 183
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 432 509	-	1 432 509	-	1 432 509
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat yhteensä	2 774 430	-	2 652 710	121 720	2 774 430
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Velat luottolaitoksille	2 640 335	-	2 729 043	-	2 729 043
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	765 158	-	772 128	-	772 128
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 888 716	-	20 899 100	-	20 899 100
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35 542	-	35 572	-	35 572
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	24 329 750	-	24 435 844	-	24 435 844
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	2 252 935	-	2 252 944	-	2 252 944
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	188 869	-	186 616	-	186 616
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 941 037	-	2 946 424	-	2 946 424
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat yhteensä	5 382 841	-	5 385 984	-	5 385 984
Rahoitusvelat yhteensä	32 487 021	-	32 474 538	121 720	32 596 258

Taso 1 Arvostus on perustunut aktiivisilla toimivilla markkinoilla täysin samanlaisille varoille tai veloille noteerattuihin käypiin arvoihin. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Tason 1 rahoitusvarat koostuvat sijoituksista saamistodistuksiin.

Taso 2 Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Hinnat ovat todennettavissa joko suoraan tai välillisesti. Tason 2 rahoitusinstrumenteilla ei käydä aktiivisesti kauppaa toimivilla markkinoilla ja käypä arvo määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä. Arvostus perustuu menetelmään, jossa sopimuskohtaiset tulevat kassavirrat mallinnetaan niin sanottujen forward-käyrien avulla ja lopuksi kassavirrat diskontataan valuutta- ja korkoperusteilla diskonttokäyrillä. Optioita sisältävien sopimuksien hinnoittelussa käytetään lisäksi markkinoilla yleisesti käytössä olevia korko- ja optiohinnoittelumalleja. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään markkinoilta havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tason 2 rahoitusinstrumentit koostuvat pääosin OTC-johdannaisista, yhtiön omista liikkeeseenlaskuista sekä antolainauksesta.

Taso 3 Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja tai tason 2 arvostusmenetelmissä syöttötietoina käytettävää

havainnoitavaa markkinadataa. Arvostus perustuu menetelmään, jossa sopimuskohtaiset tulevat kassavirrat mallinnetaan niin sanottujen forward-käyrien avulla ja lopuksi kassavirrat diskontataan valuutta- ja korkoperusteilla diskonttokäyrillä. Optioita sisältävien sopimuksien hinnoittelussa käytetään lisäksi markkinoilla yleisesti käytössä olevia korko- ja optiohinnoittelumalleja. Näissä arvostusmenetelmissä saatetaan käyttää syöttötietoja, jotka eivät ole suoraan havainnoitavissa markkinoilta. Tason 3 rahoitusinstrumentit koostuvat pääosin OTC-johdannaisista sekä yhtiön omista liikkeeseenlaskuista erotetuista kytketyistä johdannaisista.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Tilikausien 2016 ja 2015 aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Tilikaudella 2016 ei ole siirretty rahoitusvaroja tai -velkoja tasolle 3. Arvostuksessa käytettävien syöttötietojen muutoksesta johtuen tasolta 3 tasolle 2 siirrettiin vuoden 2016 aikana johdannaisia sekä varainhankinnasta erotettuja kytkettyjä johdannaisia, siirrot on esitetty 31.12.2015 käyvin arvoihin. Tilikauden 2015 aikana siirrettiin 117 varainhankintaa suojaavaa johdannaisista tasolta 2 tasolle 3 johtuen arvostuksessa käytettävissä syöttötiedoista, jotka eivät perustu suoraan markkinoilta havainnoitavissa oleviin tietoihin.

	Johdannaissaamiset	Johdannaisvelat	
	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Yhteensä
2016 (1 000 €)			
1.1.2016	121 720	-121 720	0
Arvonmuutos tuloslaskelmassa	26 186	-26 186	0
Ostot	34 427	-34 427	0
Myyntit	-22 763	22 763	0
Siirrot tasolle 3	-	-	-
Siirrot pois tasolta 3	-27 521	27 521	0
30.6.2016	132 048	-132 048	0
2015 (1 000 €)			
1.1.2015			
Arvonmuutos tuloslaskelmassa	-	-	-
Ostot	-	-	-
Myyntit	-	-	-
Siirrot tasolle 3	121 720	-121 720	0
Siirrot pois tasolta 3	-	-	-
31.12.2015	121 720	-121 720	0

Liite 8. Pääomainstrumentit

30.6.2016 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
1) Debentuurilaina 1/06	EUR	35 000	35 000	Euribor 3kk	9.5.2016
2) AT1-pääomalaina	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	1.4.2022
Yhteensä		385 000	382 454		

31.12.2015 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
1) Debentuurilaina 1/06	EUR	35 000	35 542	Kiinteä	9.5.2016
2) AT1-pääomalaina	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	1.4.2022
Yhteensä		385 000	382 996		

Lainojen ehdot:

- 1) Lainan eräpäivä on 9.5.2021. Yhtiöllä on oikeus maksaa lainan pääoma kertyneine korkoineen ennaikaisesti takaisin koronmaksupäivänä alkaen 9.5.2016, aikaisemmin vain Finanssivalvonnan kirjallisella suostumuksella. Debentuurilaina ja sille kertynyt korko voidaan maksaa yhtiön purkautuessa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Laina on etuoikeusasemaltaan vähintään samassa asemassa kuin yhtiön tulevaisuudessa mahdollisesti liikkeeseen laskemat tai ottamat debentuurilainat, joilla on eräpäivä ja vastaavanehtoiset sitoumukset. EKP on myöntänyt yhtiölle 18.7.2016 luvan maksaa debentuurilainan 1/06 pois seuraavana koronmaksupäivänä 9.8.2016. Debentuurilaina on kirjattu tase-erään Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.
- 2) Laina on ensisijaiseen lisäpääomaan luettava erityisehtoinen ja vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka ehdot on laadittu täyttämään Vakavaraisuusasetuksessa (EU 575/2013) asetetut niin sanotun AT1-pääomalain vaatimukset. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista Vakavaraisuusasetuksessa asetetuista edellytyksin, ja yhtiö päättää, maksetaanko lainalle korkoa koronmaksupäivänä. Koron maksun peruutus on lopullinen, eikä maksamatta jäänyttä korkoa lisätä lainan pääomaan. Lainan pääoma

kirjataan alas, jos yhtiön ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin saamiin on pienempi kuin 5,125 %. Yhtiö voi päättää lainan pääoman takaisinkirjaamisesta osaksi tai kokonaan, jos Vakavaraisuusasetus tämän mahdollistaa yhtiön taloudellisen tilan parantumisen perusteella. Yhtiöllä on oikeus, muttei velvollisuutta 1.4.2022 ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivänä lunastaa laina takaisin, mikäli valvova viranomainen on etukäteen hyväksynyt takaisinmaksun. Valvovalla viranomaisella on mahdollisuus antaa lupa lainan takaisinmaksuun myös erityisestä syystä, esimerkiksi jos lainsäädäntö tai viranomaiskäytäntö muuttuisi niin, että korkojen täysi vähennysoikeus menetetään tai mikäli yhtiö joutuisi maksamaan lainan ehdoissa mainittuja lisäsuorituksia. Viranomainen voi myöntää luvan takaisinmaksuun myös, jos lainan viranomaisluokituksessa tapahtuu muutos, jonka johdosta laina todennäköisesti suljettaisiin omien varojen ulkopuolelle tai luokiteltaisiin uudelleen laadultaan alempiarvoisiksi omiksi varoiksi. Lainan pääoma, korko ja muu hyvitys maksetaan takaisin yrityksen purkautuessa ja konkurssissa kaikkia muita ylempitasoisia velkoja huonommalla etuoikeudella. AT1-pääomalaina on konsernissa oman pääoman ehtoinen instrumentti ja emoyhtiön kirjanpidossa se on kirjattu velaksi tase-erään Velat, joilla on huonompi etuoikeus.

Liite 9. Korkotuotot ja -kulut

1.1.–30.6.2016 (1 000 €)	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Varat			
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	11	-5 082	-5 070
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	108 053	-	108 053
Saamistodistuksista	-7 660	-482	-8 142
Suojauslaskennassa olevat johdannaissopimukset	-35 225	-	-35 225
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset	24 270	-14 238	10 032
Muut korkotuotot	527	-	527
Korot varoista	89 977	-19 802	70 175
Velat			
Veloista luottolaitoksille	2 692	-27 891	-25 199
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-9 831	-9 831
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	33	-228 831	-228 798
Suojauslaskennassa olevat johdannaissopimukset	-	291 818	291 818
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-559	-559
Muut korkokulut	-	-67	-67
Korot veloista	2 725	24 638	27 363
Kaikki yhteensä	92 702	4 836	97 538

Korkokulut saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta koostuu keskuspankkitalletuksista ja vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista muodostuu sijoitustodistusten koroista. Myös korkotuotot saamistodistuksista on negatiivinen erä johtuen saamistodistusten emissioerosta. Korkotuottoja oikaisevana eränä esitetyt suojauslaskennassa olevat johdannaissopimukset suojaavat saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä saamistodistuksia.

Korkotuotot veloista luottolaitoksille koostuu vakuustalletuksista saaduista koroista. Korkokuluja oikaisevana eränä esitetyt suojauslaskennassa olevat johdannaissopimukset suojaavat velkoja luottolaitoksille, velkoja yleisölle ja julkisyhteisölle ja yleiseen liikkeeseen laskettuja velkakirjoja.

Liite 10. Vakavaraisuus

Omat varat

Omat varat, konserni (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Osakepääoma	42 583	42 583
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	649 743	601 065
Käyvän arvon rahasto, siirtymäsäännös alkaen 1.1.2015	11 119	11 354
Muut rahastot	277	277
Vähemmistöosuus, siirtymäsäännös	-	129
Ennakoitu voitonjako vähemmistölle	-	-68
Oman pääoman ehtoisen AT1-pääomalainan kertynyt korko laskennallisella verolla vähennettynä	-3 107	-3 133
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	740 982	692 573
Aineettomat hyödykkeet	-6 403	-5 812
Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset	-7 521	-432
Ydinpääoma (CET1)	727 059	686 329
Muihin ensisijaisiin omiin varoihin luettavat instrumentit	347 454	347 454
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 454	347 454
Ensisijainen pääoma (T1)	1 074 512	1 033 782
Debentuurilainat	-	35 000
Toissijainen pääoma (T2)	-	35 000
Omat varat yhteensä	1 074 512	1 068 782

Omat varat, emo (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Osakepääoma	43 008	43 008
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	40 743	40 743
Kertyneet voittovarot	103 231	54 688
Käyvän arvon rahasto, siirtymäsäännös alkaen 1.1.2015	11 119	11 354
Muut rahastot	542 548	542 548
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	740 650	692 341
Aineettomat hyödykkeet	-6 441	-5 965
Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset	-7 521	-432
Ydinpääoma (CET1)	726 688	685 945
Muihin ensisijaisiin omiin varoihin luettavat instrumentit	347 179	346 935
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 179	346 935
Ensisijainen pääoma (T1)	1 073 867	1 032 879
Debentuurilainat	-	35 000
Toissijainen pääoma (T2)	-	35 000
Omat varat yhteensä	1 073 867	1 067 879

EU:n vakavaraisuusasetuksen ja Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 25/2013 perusteella käypään arvoon arvostettujen varojen realisoitumattomat voitot (käyvän arvon rahasto) on sisällytetty ydinpääomaan (ajalla 1.1.2015–31.12.2017). Ydinpääomaan on sisällytetty puolivuotisjakson 1.1.–30.6.2016 voitto, sillä puolivuosisikatsauksen tulos on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella. Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset koostuvat Kuntarahoituksen omasta luottoriskikorjauksesta (DVA) sekä muista arvonokaisuista (AVA).

Toissijaisessa pääomassa oli vuoden 2015 lopussa 35 miljoonan euron debentuurilaina, jonka takaisinmaksuun

Kuntarahoitus on hakenut lupaa Euroopan keskuspankilta. EKP myönsi luvan 18.7.2016 ja näin ollen debentuurilainaa ei ole enää huomioitu omissa varoissa kesäkuun lopussa. Debentuurilaina maksettiin takaisin seuraavan koronmaksun yhteydessä 9.8.2016.

Konsernin omissa varoissa ei ole huomioitu kesäkuun lopussa tytäryhtiön Rahoituksen neuvontapalvelut Inspiran omia varoja, sillä Finanssivalvonnan tulkinnan (27.1.2016) mukaan osakkeita, joihin yhtiöjärjestyksessä on annettu yhtiölle osakeyhtiölain (624/2006) 3 luvun 7 §:n mukaisesti lunastusoikeus, ei voi luokitella ydinpääomainstrumenteiksi. Vuoden 2015 lopussa konsernin omissa varoissa oli huomioitu Inspiran vähemmistöosuudesta siirtymäsäännösten mukaisesti mukaan ydinpääomaan 60 %.

Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuuden tunnusluvut, konserni	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,33	41,49
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	62,49
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	66,99	64,61

Vakavaraisuuden tunnusluvut, emo	30.6.2016	31.12.2015
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	45,49	41,56
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	67,22	62,58
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	67,22	64,70

Omien varojen vähimmäisvaatimus

Omien varojen vähimmäisvaatimus, konserni (1 000 €)	30.6.2016		31.12.2015	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	102 212	1 277 645	107 434	1 342 928
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	367	4 585	368	4 598
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	960	12 000	1 367	17 089
Saamiset laitoksilta	77 336	966 701	69 645	870 561
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	4 290	53 628	3 320	41 501
Katetut joukkolainat	18 140	226 755	16 283	203 542
Arvopaperistettut erät	577	7 213	15 743	196 792
Sijoitusrahastosijoitukset	107	1 334	108	1 354
Muut erät	434	5 429	599	7 490
Markkinariski	19	240	47	594
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	1 493	18 658	1 009	12 613
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	24 589	307 364	23 851	298 143
Yhteensä	128 313	1 603 907	132 342	1 654 278

Omien varojen vähimmäisvaatimus, emo (1 000 €)	30.6.2016		31.12.2015	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	102 208	1 277 603	107 416	1 342 696
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	367	4 585	368	4 598
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	960	12 000	1 367	17 089
Saamiset laitoksilta	77 331	966 636	69 637	870 462
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	4 290	53 628	3 320	41 501
Katetut joukkolainat	18 140	226 755	16 283	203 542
Arvopaperistettut erät	577	7 213	15 743	196 792
Sijoitusrahastosijoitukset	107	1 334	108	1 354
Muut erät	436	5 452	589	7 356
Markkinariski	19	240	47	594
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	1 493	18 658	1 009	12 613
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	24 083	301 035	23 569	294 618
Yhteensä	127 803	1 597 535	132 042	1 650 520

Vastuiden määrä vastuuryhmittäin

Vastuiden määrä vastuuryhmittäin, konserni 30.6.2016 (1 000 €)					
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	2 803 679	-	-	2 803 679	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	10 251 640	336 388	317 679	10 905 706	4 585
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	145 237	-	-	145 237	-
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	287 290	-	-	287 290	12 000
Saamiset laitoksilta	3 776 688	-	886 141	4 662 829	966 701
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	268 142	-	-	268 142	53 628
Saamiset yrityksiltä	4 707 319	401 495	-	5 108 813	-
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 935 436	827 169	-	7 762 605	-
Katetut joukkolainat	1 953 380	-	-	1 953 380	226 755
Arvopaperistetut erät	36 065	-	-	36 065	7 213
Sijoitusrahastosijoitukset	9 867	-	-	9 867	1 334
Muut erät	84 831	-	-	84 831	5 429
Yhteensä	31 259 573	1 565 052	1 203 820	34 028 444	1 277 645

Vastuiden määrä vastuuryhmittäin, konserni 31.12.2015 (1 000 €)					
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	2 268 410	-	-	2 268 410	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	10 198 342	156 156	141 441	10 495 939	4 598
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	195 593	-	-	195 593	-
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	310 064	-	-	310 064	17 089
Saamiset laitoksilta	3 466 241	-	937 401	4 403 642	870 561
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	207 504	-	-	207 504	41 501
Saamiset yrityksiltä	4 465 042	331 705	-	4 796 747	-
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 727 614	849 019	-	7 576 633	-
Katetut joukkolainat	1 806 712	-	-	1 806 712	203 542
Arvopaperistetut erät	61 458	-	-	61 458	196 792
Sijoitusrahastosijoitukset	9 592	-	-	9 592	1 354
Muut erät	98 785	-	-	98 785	7 490
Yhteensä	29 815 359	1 336 880	1 078 843	32 231 081	1 342 928

Vastuiden määrä vastuuryhmittäin, emo 30.6.2016 (1000 €)					
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	2 803 679	-	-	2 803 679	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	10 251 640	336 388	317 679	10 905 706	4 585
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	145 237	-	-	145 237	-
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	287 290	-	-	287 290	12 000
Saamiset laitoksilta	3 776 360	-	886 141	4 662 502	966 636
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	268 142	-	-	268 142	53 628
Saamiset yrityksiltä	4 707 319	401 495	-	5 108 813	-
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 935 436	827 169	-	7 762 605	-
Katetut joukkolainat	1 953 380	-	-	1 953 380	226 755
Arvopaperistetut erät	36 065	-	-	36 065	7 213
Sijoitusrahastosijoitukset	9 867	-	-	9 867	1 334
Muut erät	84 533	-	-	84 533	5 452
Yhteensä	31 258 947	1 565 052	1 203 820	34 027 819	1 277 603

Vastuiden määrä vastuuryhmittäin, emo 31.12.2015 (1000 €)					
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	2 268 410	-	-	2 268 410	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	10 198 342	156 156	141 441	10 495 939	4 598
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	195 593	-	-	195 593	-
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	310 064	-	-	310 064	17 089
Saamiset laitoksilta	3 465 746	-	937 401	4 403 147	870 462
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	207 504	-	-	207 504	41 501
Saamiset yrityksiltä	4 465 042	331 705	-	4 796 747	-
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 727 614	849 019	-	7 576 633	-
Katetut joukkolainat	1 806 712	-	-	1 806 712	203 542
Arvopaperistetut erät	61 458	-	-	61 458	196 792
Sijoitusrahastosijoitukset	9 592	-	-	9 592	1 354
Muut erät	98 404	-	-	98 404	7 356
Yhteensä	29 814 482	1 336 880	1 078 843	32 230 205	1 342 696

Vähimmäisomavaraisuusaste

Vähimmäisomavaraisuusaste, konserni (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Ensisijainen pääoma (T1)	1 074 512	1 033 782
Vastuut yhteensä	33 665 607	32 770 698
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,19	3,15

Vastuut, konserni (1 000 €)	30.6.2016	31.12.2015
Taseessa olevat vastuut (ilman johdannaisia ja aineettomia hyödykkeitä)	31 259 573	29 815 359
Johdannaisvastuut	1 382 528	1 239 463
Taseen ulkopuoliset vastuut	1 023 507	1 715 877
Yhteensä	33 665 607	32 770 698

Taseessa olevien vastuiden jako, konserni (1 000 €)	30.6.2016 Vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden arvot	31.12.2015 Vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden arvot
Katetut joukkolainat	1 953 380	1 806 712
Valtiovastuiksi katsotut vastuut	10 248 291	9 482 614
Aluehallinnon, kansainvälisten kehityspankkien, kansainvälisten organisaatioiden, julkisyhteisöjen ja julkisoikeudellisten laitosten vastuut	15 943 837	15 722 982
Laitokset	2 993 169	2 642 807
Muut vastuut	120 896	160 244
Yhteensä	31 259 573	29 815 359

Raportti Kuntarahoitus Oyj:n puolivuositarkastuksen 1.1.–30.6.2016 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Kuntarahoitus Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Kuntarahoitus Oyj:n konsernin taseen 30.6.2016, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman ja rahavirtalaskelman kyseisenä päivänä päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta sekä liitetiedot. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat puolivuositarkastuksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) sekä muiden Suomessa voimassa olevien puolivuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen puolivuositarkastuksesta.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 ”Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastusstandardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei puolivuositarkastus anna EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) sekä muiden Suomessa voimassa olevien puolivuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeita ja riittäviä tietoja yhteisön taloudellisesta asemasta 30.6.2016 ja sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista kyseisenä päivänä päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta.

Helsinki 10. elokuuta 2016

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

Kuntarahoitus Oyj
Jaakonkatu 3 A, PL 744
00101 Helsinki
Puh. 09 6803 5666
www.kuntarahoitus.fi
etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi